

ČÍRKA OBECNÁ (*Anas crecca*)

Taxonomie

Říše: živočichové (*Animalia*)
Kmen: strunatci (*Chordata*)
Třída: ptáci (*Aves*)
Řád: vrubozobí (*Anseriformes*)
Čeleď: kachnovití (*Anatidae*)
Rod: kachna (*Anas*)

V ČR druh **PŮVODNÍ**

Stupeň ohrožení

- dle IUCN: celosvětově **málo dotčený druh** (Least Concern - LC)
  - současný populační trend: neznámý
- dle Červeného seznamu obratlovců ČR je to druh **kriticky ohrožený** (CR)

Ohrožující faktory

Hlavním ohrožujícím faktorem je devastace vhodných biotopů člověkem a jeho aktivitami.

Legislativa

- dle Zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, se jedná o druh, který **není možné** obhospodařovat lovem
- dle Vyhlášky ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny je čírka obecná řazena do kategorie **ohrožený druh**

Popis

Čírka obecná je nejmenší kachna vyskytující se na našem území. Dosahuje velikosti holuba. Samec má ve svatebním šatu (od října do května) kaštanově hnědou hlavu s kovově lesklým zeleným páskem přes oči, tělo je šedé, hrud' je světle hnědá a skvrnitá. Spodní ocasní pera jsou žlutá. Samice je hnědá s nenápadným skvrněním. Důležitým rozlišovacím znakem je zrcátko na křídle, které je leskle zelené, vpředu bíle lemované. Zobák je mírně prohnutý. Jsou výborní letci, drží se v hejnech a létají v sevřených šicích.

Rozšíření

Vyskytuje se téměř v celé Evropě (na jihu je výskyt ostrůvkovitý) a v severní polovině Asie až po východní pobřeží. Severní populace jsou tažné, zimují na britských ostrovech, v západní a jižní Evropě a v severní Africe. V Evropě hnízdí více než 920 tisíc párů.

Biotop

Vyskytuje se v rozličných stanovištích od tunder až po subtropy. Hnízdí na malých i větších rybnících s hustou pobřežní vegetací, na severu však i v rašelinných jezerech. U nás hnízdí na většině území, převážně v nížinách až pahorkatinách, může ale zahnízdit i v horách. Mimo hnízdní období naším územím početně protahuje, malé množství ptáků u nás i zimuje.

Ekologie

Tok začíná na konci podzimu, hlavně ale na počátku jara. Páry spolu žijí až půl roku. Hnízdo si staví v husté pobřežní vegetaci (kotlina vystlaná prachovým peřím). Od dubna do června pak kachna snáší 8 až 10 vajec, na kterých sedí sama po dobu 23 dní. Krátce po vylíhnutí jsou odvedena na vodu, káčata velmi dobře plavou a potápí se již od prvního dne. Kolem jednoho měsíce jsou vzletná, pohlavně dospívají v jednom roce. Čírky obecné jsou nejaktivnější za soumraku nebo za světlých nocí.

Potrava

Čírky obecné jsou všežravé. Živí se v závislosti na nabídce jak živočišnou, tak i rostlinnou potravou. Na jaře tvoří značnou část jejich potravy larvy komárů, chrostků, blešivci a červi. Na podzim převažují semena trav a bažinných a vodních rostlin. Když přezimují v lagunách, mohou tvořit jejich hlavní potravu drobní mlži. Čírky vyhledávají potravu v nejmělké vodě nebo mezi rostlinami pod hladinou, přičemž plavou s hlavou ponořenou pod vodou. Pobíhají ale též po bahně těsně při okraji vody nebo hledají potravu při „stání na hlavě“, kdy hlavu ponoří hluboko ke dnu a zadní část trčí kolmo z vody.

